

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiariam reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

§. 7. De Monachis

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](#)

solvi; sic enim jam olim lex antiqua (quæ in moralibus etiam
vnde observari debet) & Ecclesiastica quoque lex ordinavit.
Cui tamen dogmati se opponunt in primis Wicel, volens
decimas nullo jure deberi Sacerdotibus, sed puras esse elec-
mosynas, id est malis Sacerdotibus omnia dandas non
esse. Deinde Fraticelli seu Pseudo-Apostoli, docentes, ne-
minem posse recipere decimas, nisi qui in paupertate more
Apostolatum viveret.

X. Nonum dogma est, non esse prohibitum Clericis, ut
certas possessiones habeant; alioqui enim frustra Concilia,
& Canones prohiberent bona Ecclesiastica ab alienari. Unde
haeresis est Wiceli putantis, non licere Clericis ejusmodi
possessiones habere.

XI. Decimum dogma est, Clericos in causis Ecclesia-
sticis Jure Divino exemptos esse, non tamen ab obligatione
legum civilium (si quidem Sacris Canonibus & officio Cle-
ricali non repugnat) quamvis etiam ob harum transgres-
sionem à Judice seculari puniri possint: bona vero iporum
tam Ecclesiastica, quam secularia jure humano libera esse à
tributis Principum secularium (nisi alio titulo speciali ta-
libus tributis obnoxia sint) que omnia tum ex Conciliis va-
tis, tum ex SS. Patrum testimoniosis, tum ex Apostolorum ex-
emplo probat Bellarminus c. 28. Huic tamen dogmati con-
trarium docent Calvinus, Brentius & alii afferentes, Clericos
in omnibus, præterquam causis Ecclesiasticis, subiectos esse
sive Wiceli, sive Magistratui politico.

§. VII.

De Monachis.

I. Monachorum nomine hoc loco non tantum intelli-
guntur Monachi strictè accepti, qui soli vitæ contemplativæ
operam, ut Cassinenses, Carthusienses, & similes, sed
tum alii Regulares & Religiosi, qui vel solam activam vi-
tæ, vel simul etiam contemplativam proficiuntur, de quibus
corum precentur sequentia dogmata.

II. Primum dogma est, Monachatum non esse novum
altem invenimus; cum, uti Bellarminus l. 2. c. 5. ostendit ex Cassia-
num pellat. 18. cap. 5 & SS. Patribus, Cœnobitarum discipli-
na à

De Theologia Polemica

174
na à tempore prædicationis Apostolicæ incepit; inde ipse ait, ipsi Apostoli fuerint primi Monachi Christiani qui & votum continentiae, obedientiæque fecerant, & communia habebant. Huic dogmati contrarium docet Lippus Melanchton à Bellam. cit. c. 6.

III. Secundum dogma est, multa esse verè & postulantiam, & Paupertatem, quæ nec sint præcepta, nec in S. Scriptura variis in locis, tum primæ Ecclesiæ testimoniis SS. Patrum probant. Gui doctrine curia in primis est Hæresis Encratitarum volentium, nem salvari posse, qui cælibem vitam non duceret; aut, nisi bus renunciaret, ut Pelagiani dicebant. Deinde hæresis viniani consilium continentiae negantis, sicut Vigilius paupertatis, & Lampetiani obedientiæ rejecterunt omnibus. Et tandem hæresis Lutherorum & Calvinistarum, cuius Iesu dicentium, non modò prohibita esse à DEO, sed consilia, sed etiam stulta & inania.

IV. Tertium dogma, prædicta consilia laudabiliter firmari, & per eadem DEV M verè & propriè colliguntur, quæ verè est actus Religionis, naturè probantur. Cui tamen dogmati contrarius est error Lutheri & docentium, vota de rebus non præceptis non posse fieri lendum DEV M.

V. Quartum dogma est, ad vota obedientiæ, & paupertatis licet admitti quacunque atatem, abitrii usu præditam, uti testimonio S. Scriptura Thessalonicentia sua: tum S. Joannis Baptiste exemplo: tum SS. Patrum probari potest. Cui tamen dogma sumum aut septuagesimum annum quemquam admittendum esse.

X.
VI. Quintum dogma est, Filios invitis Parentibus sine illorum auxilio sustentare se possint; si enim boni casu licet Maritum eligere, cur non licet DEV M.

in communi.

175

inquit S. Ambrosius. Contrarium tamen huic dogmati doctrinam tradidit Lutherus, Magdeburgenses & alii apud Bellarminum.

VII. Sextum dogma est, etiam Conjugatis licitum esse, continentiam ex consensu mutuo vovere. Ut exemplo B. Virginis & S. Josephi, plurimumque aliorum apud Bellarminum c. 37. cit. probatur. Contra hoc tamen dogma exurgit Petrus Martyr cum Magdeburgensis afferens, S. Paulum tantum ad tempus ejusmodi continentiam i. Cor. 7. concessisse.

VIII. Septimum dogma est, etiam Matrimonium ratum, & non consummatum per talia vota solvi; uti ex Concilio Tridentino Sess. 24. c. 6. & Jure Canonico habetur. Negant tamen ea dissolvi posse Erasmus, & Magdeburgenses, eò quod Matrimonium ratum sit verum Sacramentum, atque adeò indissolubile esse debeat.

IX. Octavum dogma est, Eremiticam vitam non modò licitam, sed etiam sanctam, perfectam, Deoque gratam esse; alioqui enim S. Scriptura Matth. 1. & Luc. 1. malè S. Joannem Baptistam laudaret, & SS. Patres idem institutum commendarent, utpote per quod nōrunt, viros perfectissimos & miraculis clarissimos evasisse. Huic dogmati contradicunt Calvinus & Magdeburgenses negantes licitam esse hanc vitam, tum propter solitudinem, quam ex odio generis humani oriri putant: tum propter nimiam vitaे severitatem, quā eos in se peccare, vitam abbreviando, periculisque sese exponendo, & stulto labore vexando censem.

X. Nonum dogma est, habitum quoque & tonsuram Monachorum licitam & laudabilem esse; cū & antiquissimus sit, & significationem admodum honestam & piam habeat, scilicet agendæ pœnitentiaz & contemptus Mundi, & spinez coronæ Christi. Unde immerito Calvinus & Magdeburgenses apud Bellarminum c. 40. habitum & tonsuram res superstitiosas, & S. Scripturæ, usuique purioris Ecclesie conformos damnant.

XI. Decimum dogma est, laudabile esse, licitumque Monachi labore proprio vivant vendentes opera sua; vel bonis communibus: vel ex bonis relictis aut donatis: vel mendicatione se sustentent; hos omnes quippe modos se alendi

alendi tum multi Pontifices , tum continuus SS. PP. & Eleg
lium sensus ; tum multa miracula per ejusmodi Mendicatio
patrata ostendunt . Contrarium tamen docent impo
Messaliani sive Euchitæ negantes posse Religiosos se labo
suo sustentare , sed potius debere in DEO confidere , & alio
laboribus vivere . Deinde Wiclefus & Calvinus violen
debere Regulares ex proprio labore vivere , atque adeo
posse licet mendicare , ne se periculo fame morientur
nant , & legem Divinam ac humanam , quæ talēm mag
tatem voluntariam vetat , violent .

§. VIII.

De Laicis .

I. Per Laicos hoc loco nihil aliud intelligitur
illi Homines , quibus nulla pars Ecclesiasticae & Sp*iritu*
functionis commendata est , de quibus sequentia dicitur .
Proponit Catholica nostra fides .

II. Primum dogma est , licitum esse Christianis
stratus gerere , & tribunalia , ac jus gladii possidere ,
testimoniis S. Scripturæ in utroque testamento ; tunc
pliis Sanctorum ; tum ex fine Principatus , qui est dimi
nū defendere alios , colligitur ; nec enim hic finis obtine
re posset , si quisvis Christianus seorsim vivere debet .
dogmati contrarius est error Anabaptistarum & Tri
um negantium tales Magistratus & judicia ullo modis
Christianis à Christo permitta esse .

III. Secundum dogma est , ejusmodi potestatam
impiis gratiâ DEI parentibus convertere posse ; cito
mentum Dominii non sit gratia , sed natura ; & idem
ra exempla afferri possint , quibus probetur , similem
tem etiam impiis concessam fuisse . Contrarium in
gma tradiderunt Armacanus , Joan. Wiclef , & Joane
fius volentes , precipuum titulum Dominii esse celi
justitiam ac gratiam DEI .

IV. Tertium dogma est , posse Magistratus
leges in conscientia obligantes ; quia sicut Magistratus
primum est leges condere juxta illud S. Scripturae Pro*positio*
me Reges regnant , & Legum Conditores iusta datur .